

ZPRAVODAJ

Pístinský

číslo 7 | květen 2018 | vydává TS Pístina z. s.

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení čtenáři,

máte před sebou letošní první číslo Pístinského zpravodaje, od svého vzniku již sedmého v pořadí. Jaro je v plném proudu a s ním nejen příprava na nadcházející letní sezónu, ale pro náš spolek také organizace 4. Zdislavské pouti a tradičního putování po křížcích, křížích a božích mukách v okolí. Kam poutníky letošní trasa zavede, najdete uvnitř čísla. Bulletin, který při příležitosti pouti vychází, bude opět obohacen o nové rody a historii místních chalup, po jejichž stopách jsme společně s jejich potomky či novými majiteli pátrali. Touto cestou chceme vyjádřit poděkování všem, kteří umožnili uveřejnění informací o svých rodinách. V době nových evropských nařízení o ochraně osobních údajů je to pro tvůrce podobných publikací či článků velmi složité. Bez údajů osobního charakteru se těžko popisují příběhy lidí, usedlostí a rodin, zejména na malé vesnici. Často právě tyto údaje zapisované do kronik malých obcí byly jedinými zdroji informací o lidech v nich žijících a bez nich by se historikům těžko pátralo po osudech našich předků.

Nepopíratelně je dnes doba jiná a citlivé údaje je potřeba chránit. I když se jednou stranou přísně dodržují nařízení a zákony, stranou druhou mnohdy unikají osobní data ze sociálních sítí masivním způsobem a to i díky naší vlastní důvěřivosti a neopatrnosti. Do minulosti však nahlížet můžeme a musíme, a tak jsme otevřeli kroniky obce Pístiny a rozhodli jsme se pravidelně přinášet fakta o nejrůznějších událostech v naší obci. V letošním roce si připomínáme obzvláště významná výročí. V tomto jarním čísle zpravodaje se ale vrátíme do května 1945 a v zápiscích tehdejšího kronikáře zavzpomínáme na to, jak místní prožívali konec 2. světové války, který si právě v tomto měsíci připomínáme.

S ochranou osobních údajů souvisí také naše pravidelné okénko jubilentů. S ohledem na to, že by každý jubilant musel svolit s uveřejněním svého jména a věku, nebudeme na stránkách zpravodaje tuto rubriku nadále přinášet.

Ve zpravodaji bychom se chtěli pravidelně věnovat tématu venkovské zeleně a samozřejmě nadále přinášet zprávy z aktuálního dění v obci.

Hezké jarní a letní dny a s poučením z minulosti optimistické výhledy do budoucnosti přeje za TSP

Marcela Adamová

DOSTATEK VODY JE PRIORITA

O rozhovor na úvodní stranu jsme požádali pístinského rodáka, dlouholetého zastupitele obce, myslivce a zemědělce v jedné osobě pana Karla Spurného.

Jak dlouho působil v zastupitelstvu a jakou funkci zastáváte?

V zastupitelstvu obce jsem od obnovení samosprávy obce v roce 1990, ještě za dob bývalého starosty Ladislava Zahradníka. Asi 6 let jsem dělal místopředsedu obce a také jsem byl předsedou kontrolní komise. Nyní mám na starosti obecní lesy a cesty.

Budete v podzimních volbách opět kandidovat?

Ještě nejsem rozhodnutý. Sice půjdu na podzim do starobního důchodu, ale mám spousty jiné práce.

Jste spokojen s tím, co obec v uplynulém období vytvořila?

Ano, jsem.

Kolik hektarů lesů vlastní a obhospodařuje obec?

Asi 15 ha lesů, které spadají pod Lesní správu Třeboň (lesy v Březinách, u Nesvorného rybníka a u rybníka Čekal) asi 5 ha lesů v okolí Kamenného vrchu, které spadají pod Lesní správu Jindřichův Hradec, celkem tedy něco málo přes 20 hektarů. Není to mnoho, proto obec netěží dřevo na prodej, ale provádí pouze nahodilé těžby po polomech, napadení kůrovcem a kácí soušky.

Jsou už odstraněny polomy po loňské říjnové větrné smršti, a jak jsme na tom v okolí s kůrovcem?

Padlo asi 17 kubíků, hlavně borového dřeva u rybníku Čekal a to už je vytěženo. Kůrovce tu mnoho není, pár stromů bylo napadeno u rybníku Čekal, a ty se porazily. Někjaké byly i na Kamenném vrchu. Pokud ale budou nadále trvat velká sucha, bude napadení kůrovcem zřejmě častější.

V minulých letech byly zaznamenány v okolí velké škody způsobené černou zvěří, jak je tomu nyní?

Černá zvěř působí škody především na zemědělských plochách, ryje v obilí a na loukách. V lesích takové škody nepáchá a je i celkem užitečný, protože jako všežravec nepohrdne ani kůrovcem. Ale chutná jim všechno, i vajíčka drobných ptáků. Divokých prasat ulovíme ročně (Myslivecký

spolek Stráž nad Nežárkou – pozn. red.) asi 40 – 50 kusů. Černá zvěř se v současné době loví celoročně. Problém je také s nemocemi, hlavně s prasečím morem, jehož ohnisko bylo nalezeno na Zlínsku, u nás se tato nemoc našťástí nevyskytuje. Teď tu ale tolik prasat není, dost jich bylo vystřeleno a také se nepěstuje tolik kukuřice.

Jak se změnila druhová skladba zvěře v lesích dříve a teď?

V sedmdesátých letech jsme stříleli běžně 300 zajíců a 300 bažantů, dnes tu skoro žádní nejsou. Koroptve téměř vyhynuly, zůstala jen nějaká vodní pernatá zvěř. Je velmi málo i škodné zvěře, např. lišek. Srnčí střílíme tak 10 – 11 kusů ročně, velké ztráty způsobují sekací stroje, srážky s vozidly a nemoc motolice. Dříve tu ale naopak nebyla téměř žádná vysoká zvěř. Pamatuji si také velké množství ondatr, ty už dnes také nevidíme. Mnoho jich zahynulo díky melioracím a loví je také velký predátor vydra. Ondatra je na rozdíl od vydry býložravá.

Jak vnímáte jako zemědělec problém s vodou?

S vodou je to doslova katastrofa. Jestliže nebudou v nejbližší době větší srážky, bude úroda velmi slabá. S přísušky byly problémy i dříve, ale ne tak brzy. Zima i jaro byly velmi suché. Celkově vnímám výkyvy počasí jako více extrémní. Myslím si, že je to způsobeno stále větším znečištěním planety, jen kolik letadel přes nás přelétá, to je neskutečné množství. Ze zplodin se uvolňují částičky hliníku, který se dostává všude do přírody. Jako dlouholetý zemědělec vidím také problém s prvovýrobou, poctivá práce je dnes bohužel nahrazována technikou a chemií.

Co byste zlepšil v obci?

Do budoucna je všeobecnou prioritou zabezpečení dostatku vody a zdravých a kvalitních potravin. Bez ostatních vymožeností se obejdeme, ale bez vody a jídla není život.

Děkuji za rozhovor.

-ma-

Pojďte s námi putovat

Srdečně zveme všechny naše spoluobčany a příznivce na 4. ročník Putování po křížcích, křížích a božích mukách. Putování se koná jako vždy u příležitosti pouti svatě Zdislavy. Oboje se uskuteční v sobotu 26. května. Zahájeno bude tradiční bohoslužbou v kapli svatě Kateřiny v 15. hodin a v 15.45 vyrazí od kapličky průvod poutníků. V letošním roce půjdeme novou trasou, kterou se v minulých ročnících ještě neputovalo. Povede východním směrem na Prohánidla a Mníšek. Některé křížky po trase jsme již měli možnost poznat při minulých putováních, některá zastavení budou nová. Obtočíme se tedy kolem Kamenného vrchu, půjdeme po hrázi Nového rybníka u Mníšku a uvidíme hladinu rybníka Kouškovce a rybníka Stavu. Cestou se zastavíme u největšího

stromu v Pístině a okolí a také u několika dalších zajímavých stromů.

Trasa nebude náročná, vede rovinným terénem, většinou po zpevněných cestách a může jí tedy absolvovat každý, kdo si troufá ujít „pár kilometrů za pár hodin“.

K putování byl i v letošním roce vydán Bulletin, který dostali obyvatelé Pístiny do schránek. V Bulletinu je kromě nových informací a zajímavostí z Pístiny také mapa s trasou, a tak se každý může na putování připravit. Cílem pak bude zasloužené občerstvení u pouťového stánku.

Večer bude patřit zábavě v podání kapely Regent a na své si přijdou i malí návštěvníci, neboť po celý víkend budou na návsi pouťové atrakce.

Poutníci před kapličkou 27. 5. 2017

PŘEHLED KULTURNÍCH A SPOLEČENSKÝCH AKCÍ V PÍSTINĚ 2018

Velikonoční tvoření 24. 3. 2018

- 26. 5. **Pouť svatě Zdislavy**
- 2. 6. **Kácení májky**
- 23. 6. **Sportovní den pro děti a dospělé**
- 25. 8. **Taneční zábava**
- 15. 9. **Podzimní setkání seniorů**
- 20. 10. **Dýňové tvoření**
- říjen **Výlov návesního rybníka**
- říjen **Oslavy výročí 100 let samostatného Československého státu**
- 24. 11. **Kateřinské posvícení**

- 1. 12. **Vánoční dílna pro ženy a děti**
- 2. 12. **Rozsvícení vánočního stromu**
- 5. 12. **Mikulášská nadílka**
- 16. 12. **Adventní zastavení**

Stavění máje 30. 4. 2018

INVESTIČNÍ PLÁNY OBCE V ROCE 2018

Zásadním investičním tématem obce pro tento rok je rekonstrukce interiéru budovy obecního úřadu. Akce se bude realizovat v období srpna až září 2018 a snahou bude zachovat základní provoz kanceláře obecního úřadu. Po dobu rekonstrukce bude bohužel uzavřen provoz obecní knihovny. Odměnou za výlukou v provozu knihovny bude pro její návštěvníky i všechny občany otevření zbrusu nového multifunkčního prostoru knihovny ve stávající zasedací (volební) místnosti. Při rekonstrukci budovy budou vybudovány také nové prostory sociálního zázemí, vyřešeno centrální teplovodní vytápění objektu, rozvedena nová elektroinstalace a datová síť, položeny nové podlahové krytiny a provedeno částečné zateplení budovy spolu s dalšími drobnými úpravami objektu.

Stavbu bude provádět firma Renostav z Třeboně, technickým dozorem bude Ing. Zeman. Rekonstrukce budovy obecního úřadu bude stát více jak jeden milion korun.

Přesná částka bude známa až po specifikaci méně a víceprací. Kromě financování z vlastních zdrojů by měl přispět také grant Jihočeského kraje z Programu obnovy venkova v předpokládané výši zhruba 300 tisíc korun.

Dalším záměrem obce pro letošní rok je připravit projekt pro víceúčelový skladovací prostor na pozemku 1040/1 (mezi Pejšovými a p. Hornykem). Zde by měl v následujícím roce vzniknout zastřešený a elektrifikovaný objekt vesnického charakteru včetně nového oplocení, který bude sloužit pro technické zázemí obce.

Více investičních aktivit se v tomto roce bohužel již nestihne, jelikož nás na podzim čekají komunální volby pro další čtyřleté období. Občané svými hlasy rozhodnou o tom, zda mají stávající zastupitelé pokračovat ve své práci, nebo je čas na obměnu ve vedení obce a na nový směr ve vývoji naší vesnice.

Antonín Fišer

TÉMA VYUŽITÍ PRÁZDNÉHO OBJEKTU DOMOVA PÍSTINA ZNOVU NA STOLE...

Článek, který rozvířil poklidný život obyvatel i chalupářů v Pístině vyšel v Táborských listech dne 22. února 2018.

Část tohoto článku citujeme: „Zajímavá informace zazněla dnes i na zasedání krajského zastupitelstva. Náměstek hejtmanky Jaromír Novák (ČSSD) hovořil o tom, že kraj vlastní prázdný objekt bývalého Ústavu sociální péče v Pístině nedaleko Stráže nad Nežárkou na Jindřichohradecku, a že o něj projevilo zájem několik institucí. Napřed Celní správa, která měla v úmyslu zde budovat školící zařízení, ale pak od toho upustila. V minulém roce se podle jeho slov ozvala také Vězeňská služba. Ta úplně původně měla zájem budovat věznici z části prázdných kasáren u letiště v Plané u Českých Budějovic. „To jsme odmítli, protože bývalá kasárna u letiště nám připadají vhodnější například pro vybudování hotelů,“ zmínil Jaromír Novák. A dodal, že o Pístině by se dalo s Vězeňskou službou jednat, ale nyní se neozývají, takže se kraj pokusí sám navázat kontakt.

Náměstek Novák konstatoval, že v Pístině žije velmi málo obyvatel a je možné, že by věznice pro ně naopak nebyla vítanou pracovní příležitostí v tomto regionu, který jinak pracovní příležitosti postrádá.“

Dne 21. března 2018 se konalo zasedání zastupitelstva obce Pístina, kde se téma Domova Pístina projednávalo. Citujeme ze zápisu konání zastupitelstva obce a se svolením starosty obce publikujeme opis vyjádření samotného náměstka hejtmanky Mgr. Jaromíra Nováka:

„Pokusím se ve stručnosti nastínit situaci ohledně tohoto zařízení. Jak jistě dobře víte, kraj musel v souvislosti s poskytnutou dotací vyklidit toto zařízení sociální péče, neboť to byla jedna z podmínek dotace. Objekt byl nabídnut ostatním odborům úřadu k využití, nikdo však neprojevil zájem. Proto byl objekt nabídnut i pro vnější zájemce. Evidovali jsme asi dva dotazy, bohužel oba zájemci chtěli objekt pro pobytové služby, což není možné a předem jsme je na tuto

skutečnost upozornili. Dalším zájemcem byla celní správa, která měla zájem využít objekt jako školící centrum pro Jihočeský kraj a případně i kraj Vysočina. Bohužel neobdrželi souhlas pražské centrály. V souvislosti s odkupem kasáren Planá jsme se dostali do kontaktu s Vězeňskou službou, která si v rámci vnitřního meziresortního řízení hodlala značnou část kasáren převést pro potřebu výstavby nové věznice. Samozřejmě to bylo pro vedení kraje nepřijatelné, neboť hodláme letiště fyzicky rozlézat a existence věznice v jeho těsné blízkosti nám nepřipadala vhodná. Byl jsem tedy panem hejtmánem pověřen jednáním s panem Dohnalem, gen. ředitelem Vězeňské služby. Při jednáních pan ředitel pochopil situaci a souhlasil s podstatným snížením rozsahu pozemků, které si organizace nárokovala. V průběhu jednání pan ředitel na kraji požadoval, zda bychom ho neseznámili s možnostmi využití nějakých starých areálů pro výstavbu požadovaného zařízení. Nakonec jsme mu doporučili jednání s vedením obce Homole, které v nedávné minulosti převzalo areál pro výstavbu nových kasáren, které nebyly dokončeny. Výsledek jednání mezi oběma subjekty mi není znám. Mimo jiné se pan ředitel zajímal i o zbytný majetek kraje. Přitom jsme zmínili i areál Pístina s poznámkou, že zde byl zájem celníků postavit zde školící centrum. Pan ředitel sdělil, že ho to zajímá a že by se tam rád podíval. Domluvili jsme se, že až v průběhu loňského léta pojedeme na chalupu, domluvíme se na návštěvě objektu. Bohužel jsme na to oba pozapomněli a prohlídka se neuskutečnila. Na minulém zastupitelstvu jeden ze zastupitelů vznesl dotaz, jak to je s Pístinou a já si připomněl, že něco neproběhlo. Kontaktoval jsem proto pana ředitele a domluvili jsme se, že zhruba v průběhu měsíce přijede na prohlídku. Doposud se mi však neozval

a nevím, zda skutečně přijede. Nemám v úmyslu ho dále kontaktovat, pokud nesplní ani druhý slib. Jednoznačně však deklaruji, že pokud se schůzka skutečně bude konat, budete o tom zpraven a přivzán k prohlídce. Budete tak moci položit panu řediteli všechny otázky, které vás budou zajímat. To je asi vše, co mohu k situaci říci. Nemáme v úmyslu obec jakkoliv obcházet a budeme vždy poskytovat informaci o případných jednáních se zájemci o využití tohoto objektu.“

Starosta vyzval přítomné hosty jednání zastupitelstva, aby sdělili svůj názor na celou věc. K připomínce hostů byl pořízen místostarostkou p. Petrovou heslovitý zápis a zastupitelstvo bude s vyřčenými informacemi dále pracovat. Zastupitelstvo obce bere na vědomí informace z této diskuse.“

(zdroje citací: Jižní Čechy Teď - Tábořsko, Zápis z jednání ZO 21.3.2018, opis em. vyjádření Mgr. Nováka)

Osud opuštěného areálu Domova Pístina stojícího v centru naší vesnice nám není a nesmí být lhostejný. Pístina je malebnou vesničkou uprostřed Chráněné krajinné oblasti Třeboňsko a za přírodou a příjemným prostředím k nám přijíždí mnoho návštěvníků a turistů, na nichž jsou někteří místní podnikatelé v cestovním ruchu doslova závislí. Dopisy a emaily vyjadřující podporu v této věci chodily nejen na obecní úřad, ale také do redakce pístinského zpravodaje. Přestože by se případnou výstavbou věznice od základu změnil život především trvale žijícím obyvatelům vesnice, podporu vyjádřili i lidé z blízkých vesnic a především chalupáři, kteří mají Pístinu ve svém srdci, o chalupy pečují a jezdí do nich za klidem a odpočinkem. Za všechny citujeme jeden z nich.

-ma-

Vážení obyvatelé Pístiny,

dovoľte mi touto cestou zmínit pár vět na stále aktuální téma budoucího využití bývalého objektu Ústavu sociální péče ve Vaší obci. V době konání zastupitelstva dne 21. března 2018, jsem se za rodinu Pejšových vyjádřil ke stávající situaci ohledně tohoto tématu dopisem adresovaným zastupitelům obce a Vám obyvatelům Pístiny. Posléze jsem zaregistroval vcelku pozitivní ohlasy na toto vyjádření, bohužel mám pocit, že to bylo zbytečné, jelikož se na dané téma, podle mých informací neděje nic, co by věc začalo posouvat někam ve prospěch Pístiny. Pojďme si na chvíli odskočit do nedalekého, všem jistě dobře známého městečka Kardašova Řečice. Zdejší zastupitelé se před několika lety rozhodli pro silniční obchvat města, aby ulevili přetížené dopravě. Obyvatelé zpočátku mlčeli, nevyjadřovali se k tématu

a nepřipomínkovali ho. Výsledkem této liknavosti se stalo to, že instituce a úřady včetně vedení Jihočeské krajce rozhodli a stavba obchvatu je připravena. Proč to vlastně zmiňují? Nečinností a pasivitou mnoha lidí a úřadů hrozí několika rodinám demolice jejich domů a řadě dalších vyvlastnění jejich zahrádek. Najednou vzniklo občanské sdružení, které začalo bít na poplach, připomínkovat, psát petice a jednat se všemi institucemi a hrozit žalobami, ale s největší pravděpodobností lidově řečeno „s křížkem po funuse“, neboť o obchvatu je již rozhodnuto. Nechci porovnávat hrozbu zřízení věznice, či podobné instituce v Pístině, se stavbou silničního obchvatu v Kardašově Řečici, natož vyvolávat paniku v obci, ale myslím si, že nastal čas ukázat vedení Jihočeské krajce, že Pístina není jen místo na mapě, ale že i tady žijí lidé, kteří se umějí názorově vymezit

a bojovat „včas“ za svou věc. Z březnového jednání zastupitelstva vím, že možnost zřízení věznice byla smetena ze stolu, což je samozřejmě dobře, ale ví to i pan Novák na vedení Jihočeské krajce? Jedná se kraji o blaho Vaší obce, nebo se bude se snažit udat objekt prvnímu zájemci, který bude legislativně průchodný, aby se zbavil, dnes již možná, pořádně horké brambory? Myslím si, že ve věci bývalého Domova a jeho řešení tika nenápadná časovaná bomba, která může navždy změnit životy Vás, obyvatel Pístiny. Pokud vše bude ponecháno čistě na vedení Jihočeské krajce, je možné, že do obce přijede jednoho dne pomyslný pamí válec, který už nebude možné zastavit. Pevně věřím, že Vám všem záleží na osudu obce a zapojte se přímo nebo přes zastupitele do veškerého dění okolo tohoto tématu.

Otakar Pejša

Psalo se v kronice

V historickém seriálu společně nahlédneme do minulosti naší obce. Zapátráme v údajích z kronik, jak naši předkové prožívali významné historické události. A protože v květnu si připomínáme konec druhé světové války, pojďme se společně podívat, jak na nelehkou dobu jara 1945, německé kapitulace a příchod Rudé armády vzpomíná tehdejší kronikář František Doněk. Citace je psána doslovně a pro autentičnost není nijak gramaticky upravována.

Počátek revoluce odzbrojení něm. komise

V sobotu v poledne 5/5 se místní občanstvo shromáždilo před domem čp. 12, kde byla ubytována německá obvodní komise na koně. Pod vedením předsedy ileg. MNV Hryzáka vstoupili do světnice kde se němci zdržovali, a vyzvali je že je v Čechách revoluce, tak aby vydali všechny zbraně. Nechtělo se jim, ale Hryzák měl revolver tak po chvíli váhání zbraně vydali. Byli to dvě pušky, 7 revolverů a 12 ručních granátů. Zabaven byl psací stroj a patrony do pistolí a pušek. Zbraně i statní zabavené věci do úřadovny místního národ. výboru. Já pisatel ob. kroniky jsem nebyl přímo osobně účastněn, byl jsem toho času chorobou upoután na lůžko, proto podávám osobní záznamy přímého účastníka p. Ant. Ellingera čp. 46. Václav Hryzák a Jan Moravec, o kterých je později zmínka, tč. nebydlí v obci. Pan Ant. Ellinger přišel o něco později, kdy už celá akce byla v proudu. Cituji:

Osobní zážitky p. Ellingera

Před čp. 12, 11 a 46 stály tři vozy německé obvodní komise, kteří chtěli odjet. Kolem byli shromáždění občané obce za vedení p. Václava Hryzáka byli odzbrojováni. (Dvě třetiny této komise byli ubytováni v čp. 12 (dva vozy) a jeden na druhé straně obce v čp. 29). Velitelem této komise byl německý plukovník přý baron. Ostatní byli v civilu. Odzbrojování se dělo trochu násilně, věci civilistů byli na vozech nešetřně přehazovány, hledány zbraně. Do tohoto nešetřného zacházení zasáhl jsem a doporučil postupovat šetrně, aby se věci nepoškozovaly. Před vchodem do mého domku stál plukovník a proti němu p. Hryzák, a s nataženou pistolí ho nutil, aby vydal poboční zbraň. Ten však nejevil ochotu ji vydati. Přiskočivší p. Moravec mu ji chtěl násilím odebrati. Zdržel jsem jej s poukazem že ji musí vydati sám, a požádal jsem jej aby zbraň vydal. Ten již bez zdráhání opasek odepjal a mě podal. Vyjmul jsem šavli z opasku a opasek jsem mu chtěl vrátit, on jej však nepřijal. Odložil jsem tedy šavli i s opaskem k ostatním zabaveným zbraním. Mezitím pokračovala prohlídka vozů místními občany. Zásobení byli všestranně dobře: chleba, maso, vařivo, salámy cigarety šatstvo apod. Někteří z němců nabízeli přihlížejícím dětem a ženám salám ale nikdo od nich nic nevezal. Po prohlídce byli němci posláni zpět na dřívější jejich ubikace, a zaručena jim osobní bezpečnost. Zabavené věci a zbraně byly odneseny do úřadovny M.N.V.

Hlídky

Po prohlídce se muži sešli v úřadovně a usneseno držeti hlídky. Mladší muži rozdělení na skupiny z nichž každá měla 1 pušku a jedna nastoupila službu. Druzí naložili 2 vozy kamením, jeden postaven u chodu do obce ku Stráži u čp. 11 a 12, druhý u východu u čp. 29 a ponechán jen úzký prostor na projetí. Hlídky oba úseky. Navázáno spojení ze Stráží i Stříbrců. Mladí, kteří nebyli vojáky se cvičili ve střelbě a házení ručním granátů v Brachověm vršku v lomě.

Přepadení Němci vojáky

V pondělí 7/5 dopoledne mladý německý hoch, z těch, co byli ubytováni v hostinci jel na kole do Stráže a pozval sem německé vojáky, kteří přijeli v obrněném autu projeli bez překážky až před úřadovnu. Posátka obrněného auta: Důstojník a 5 mužů. Zastavili, vyskákali z auta a se samopaly v rukou vrazili do úřadovny jeden u otevřených dveří druhý vyháněl s připraveným samopalem občany ven. Venku stáli druzí vojáci a stavěli občany ke zdi. Poručili hasičskému trubači poplach a svolávali všechny muže pod hrozbou zastřelení před úřadovnu. Tam prohlásili že musí se vrátit všechny odebrané zbraně a dnést do prozatímního bytu plukovníkova v č. 29. Zbraně i psací stroj odneseny ale plukovník prohlásil že ještě schází ruční granáty a náboje, a pak ta pistole co naň byla při odzbrojování namířena. Dali termín 10 minut jinak že bude zastřelen ten co pistoli měl. P. Ellinger který přišel k úřadovně o něco později vypráví: Když jsem přišel k úřadovně vojáci už byli pryč, sice s autem před č. 29. V úřadovně zbyli ještě nějaké granáty a náboje, které bylo nutno ještě odvésti. Ty jsem odnesl já a mladý hoch Smrčků. Když jsem přišel a granáty s náboji odevzdal, počítáním zjistili že oboje do počtu chybí. Hocha poslali pryč ale mě domlouvali kde je chybějící. Vymlouval jsem se, že mladí hoši se cvičili ve střelbě, tak proto chybí, jinak že tohle je všechno. Z okna jsme viděli, jak Hryzák běží humení cestou podél plotu zahrady. Propustili mě, a Hryzák měl dal tu pistoli bych ji odevzdal. Chci ji nésti dovnitř a voják stojící na silnici u auta ji na mě chtěl. Chtěl ji odevzdati dovnitř jako všechno ostatní, nechtěl jsem mu ji vydat ale přiběhnuvší plukovník mi pokynul abych mu ji dal. Ještě mě volali do bytu a znovu vyslyšali ohledně chybějících granátů a nábojů a pak propuštěn s podotknutím: Jděte domu a s nikým nemluvte! Když jsem přišel ku konci zahrady č. 28 stálo tam na silnici auto a v něm tři muži v civilu z nichž jeden na mě volá mě znal. Byl to okresní komisař z Třeboně. Dotazoval se mě jak je tady. Vyličil jsem mu co se zde stalo a to i v čís. 29. Komisař mi řekl: Jděte klidně domů a řekněte lidem aby byli klidný že věc vyřídí. Odjeli, ale zastavili u čís. 29 a šli dovnitř. Já na dotazy lidí jsem je uklidňoval a šel domů.

2 auta vojáků (první na laně táhlo druhé) se samopaly. Ti střelili už u Doňkového haltýře přede vsí i ve vsi a před úřadovnou zastavili střelili do zdi a zase někteří vtrhli na shromážděné muže do úřadovny (ti nevěděli nic až slyšeli střelět před domem) a pod hrozbou zastřelením jeden po druhém museli vycházet ven se zdviženými, kde je druzí vojáci s připravenými samopaly stavěli ke zdi. Mezitím jiní vojáci seháněli muže z domovů (i u nás byl nyní také museli i u Houšků) a poslal je k úřadovně. Mezitím přilákání střelbou přišli i členové německé obvodní komise kteří dosud v obci byli. Jeden z nich, který uměl česky, a přišel se svou ženou, ptal se velitele něm. vojáků vyššího důstojníka co s těmi shromážděnými lidmi chce dělat. Ten mu odpověděl že poslouchali cizí rozhlas a ohrožují něm. uprchlíky, takže budou postříleni a vesnice vypálena. I žádal velitele aby to nedělal, ale ten nejevil ochotu, tu žena toho pána prosila také, když viděla jeho neústupnost klesla na kolena a sepjatýma rukama ho prosila aby to nedělal že si to ty lidi nezaslouží. Přistoupil k nim také jeden uprchlík německý Polák co bydlel v chudobinci a dokazoval důstojníku že kapitulace je pravda a že to sám slyšel z pražského rozhlasu a nabízel mu že si to mohou poslechnout z radia v úřadovně. Důstojník šel s ním úřadovny a po malé chvíli to slyšel na vlastní uši, protože to rozhlas po malých chvílích opakoval. Vyšel sklesle z úřadovny a poručil odjezd. Poručil i členům německé obvodní komise aby také odjeli a vzal je hned sebou. Oni ale neradi odjížděli do neisté situace. Pístinským občanům kteří měli na Klopě trikolory je napřed vojáci ztrhali ale na nátlak polského uprchlíka je pak zdvihli.

Druhé přepadení Němci vojáky. Kapitulace

Ve středu 9/5 časně odpoledne hlásila londýnská stanice, kterou lidé i přes zákaz trestem smrti poslouchali, že Němci kapitulovali a požádali o příměří. Většina mužů ze vsi se sešli v úřadovně a poslouchali tam přinesené Prokešovo radio. Zpráva u kapitulaci hlásila již také pražská stanice. Tuto zprávu od lidu zaslechl také lagerführer německých uprchlíků

Autentická výstražná cedulka umístovaná za války na radiopřijímače - zapůjčil p. Jech

v hostinci nevěřil jí, a jeho dcera šla do Stráže hlásit německému veliteli že se u nás poslouchá cizí rozhlas a že se uprchlíci bojí o svou bezpečnost. Velitel poslal k nám do vsi trestnou výpravu

2 auta vojáků (první na laně táhlo druhé) se samopaly. Ti střelili už u Doňkového haltýře přede vsí i ve vsi a před úřadovnou zastavili střelili do zdi a zase někteří vtrhli na shromážděné muže do úřadovny (ti nevěděli nic až slyšeli střelět před domem) a pod hrozbou zastřelením jeden po druhém museli vycházet ven se zdviženými, kde je druzí vojáci s připravenými samopaly stavěli ke zdi. Mezitím jiní vojáci seháněli muže z domovů (i u nás byl nyní také museli i u Houšků) a poslal je k úřadovně. Mezitím přilákání střelbou přišli i členové německé obvodní komise kteří dosud v obci byli. Jeden z nich, který uměl česky, a přišel se svou ženou, ptal se velitele něm. vojáků vyššího důstojníka co s těmi shromážděnými lidmi chce dělat. Ten mu odpověděl že poslouchali cizí rozhlas a ohrožují něm. uprchlíky, takže budou postříleni a vesnice vypálena. I žádal velitele aby to nedělal, ale ten nejevil ochotu, tu žena toho pána prosila také, když viděla jeho neústupnost klesla na kolena a sepjatýma rukama ho prosila aby to nedělal že si to ty lidi nezaslouží. Přistoupil k nim také jeden uprchlík německý Polák co bydlel v chudobinci a dokazoval důstojníku že kapitulace je pravda a že to sám slyšel z pražského rozhlasu a nabízel mu že si to mohou poslechnout z radia v úřadovně. Důstojník šel s ním úřadovny a po malé chvíli to slyšel na vlastní uši, protože to rozhlas po malých chvílích opakoval. Vyšel sklesle z úřadovny a poručil odjezd. Poručil i členům německé obvodní komise aby také odjeli a vzal je hned sebou. Oni ale neradi odjížděli do neisté situace. Pístinským občanům kteří měli na Klopě trikolory je napřed vojáci ztrhali ale na nátlak polského uprchlíka je pak zdvihli.

Příchod Rudé armády

11. května po 9 hod přijeli do obce první vojáci Rudé armády na kolech jednotlivě jako předvoj. Obyvatelstvo celé obce se shromáždilo u becní váhy a naproti u čís. 19. A nadšeně vítali a hostili pokud bylo pivo, pivem, limonádou uzemým masem, chlebem, co prostě v té bídě ještě bylo. Po 10 hod. přijíždějí oddíly Rudé armády na vozech, obyčejných selských vozech, podle vzhladu vozů většinou až z Maďarska. Na každém voze, taženém koňmi 5 – 10 vojáků, zaprášených, někteří na vozech spali dle doslechu jeli prý celou noc. Byli prý z armády Malinovského. Jeden oddíl, asi 5 vozů zůstalo lágrovat na louce...

pokračování na straně 5

VENKOVSKÉ PŘEDZAHŘÁDKY

Žijeme v domech na malé vesnici, ke kterým neodmyslitelně patří a patříly zahrady, zahrádky, dvorky a sady. Protože každý z nás je tak trochu zahrádkář, rozhodli jsme se v našem zpravodaji zavést pravidelnou rubriku, zabývající se problematikou venkovské zeleně. Jihočeská vesnická architektura má svá specifika a stejně tak je tomu i s okolní krajinou a venkovskou zelení. S moderní dobou se pochopitelně mění nároky na vesnické zahrady. Z dřívějších, především užitkových zahrad se postupem času stále více stávají zahrady okrasné, kde trávíme svůj volný čas a odpočíváme. Aby nám tato místa odpočinku přinášela radost i užitek zároveň a přitom byla co nejpřirozenější a v harmonii s místními podmínkami, půdou a přírodou, oslovili jsme odbornici Evu Fišerovou z Pístiny. Málokdo totiž ví, že kromě velké rodiny a lásce ke koním má vystudovaný obor Zahradní a krajinná tvorba.

Při slově předzahrádka si každý představí menší prostor před domem. Rozhodně je ale důležitou součástí domu, neboť předzahrádka je na očích všech kolemjdoucích. Utváří celkový dojem nejen ze samotného domu, ale z celé ulice, dokonce i celé vesnice, kde na sebe předzahrádky přímo nebo pohledově navazují. Proto by majitelé domů, kteří si své předzahrádky chtějí udělat sami, měli mít dostatek informací, jak tvořit takové prostory. Ideální variantou je oslovit zahradního architekta, který vytvoří jednoduchý návrh, a majitelé jej pak mohou zrealizovat sami. Ve většině případů takový projekt od architekta a navržený sadovnický materiál stojí méně, a je esteticky více efektivní, než laicky vytvořená předzahrádka.

Nejprve je třeba si zjistit obecné vlastnosti místa, jako je např. velikost, kvalita půdy, její propustnost, poloha vůči slunci (stín, polostín, slunce), architektura domu, stávající rostliny a jejich zachování či přesazení nebo odstranění. Dále je třeba položit si otázku, jestli chceme předzahrádku, která si bude „žít vlastním životem“ a my se o ni budeme muset starat jen minimálně (bezstarostná zahrada je pouze mýtus), anebo chceme pěstěnou předzahrádku, na jejíž starost a péči jsme ochotni obětovat více času.

Mezi základní kameny k vytvoření vkusné předzahrádky jsou jemné linie, rozvolněné skupiny, přírodní materiály jakými jsou kámen, dřevo nebo staré cihly. Dále se snažíme použít rostliny, které se zde vyskytovaly dříve nebo jsou nejbližší původním druhům. Pokud máme dostatečně velkou předzahrádku, můžeme zde jako dominantu vysadit nějaký listnatý strom. Vhodné jsou opět nejlépe původní nebo

zdomácnělé druhy (lípa, javor, akát, jírovec) nebo ovocné druhy (ořešák, hrušeň, jablň). V okrasných keřích máme velký výběr. Volíme listnaté keře s rozvolněnými korunami (šeřík, zlatice, vajgélie, kolkwitzie, kalina, pustoryl) nebo keře s jedlými plody (muchovník, aronie, dřín, líska, mišpule, rakytník). Nemusíme se držet pouze listnatých dřevin, ale můžeme vysadit i některé obecné jehličnaté druhy (jalovec, tis.) Tis je ale velmi jedovatý-pozor!

Pokud máme dostatek místa i klimatické podmínky pro popínavé rostliny, pak můžeme použít i ty (réva, pnoucí růže) anebo pnoucí sezónní rostliny (fazole, hrách, hrachor, ovíjivé letničky). Trvalky by měly zaujímat největší prostor, vhodné jsou nenáročné trvalky, které velmi rychle zaplní prostor a propojí se mezi sebou. Trvalky se vysazují vždy ve skupinách. Nepravidelné tvary a různá výška, struktura a čas kvetení zaručí krásný pohled od jara do podzimu (hledík, denivka, flox, krásenka, hvězdnice, stračka, topolovka, růže, kontryhel, kopretina, rudbekie, kuklík, kosatec, pivoňka, cibulovín, atd.). Dále jsou vhodné i různé bylinné

záhony (echinacea, měsíček, levandule, šanta, šalvěj, meduňka, máta, rozmarýn, atd.). Záhony z růží jsou krásné, avšak nepřeháníme jejich velikost, působí potom monotónně. Pokud vysadíme růže, vhodná podsadba pod ně jsou levandule nebo šanta. Co se týče travnaté plochy, zde záleží pouze na velikosti předzahrádky. Trávník si můžeme dovolit pouze při větší předzahrádce, a to v ucelené formě plochy.

Mezi nejčastější abiotické (neživé) prvky vyskytující se v předzahrádkách jsou lavičky nebo nějaká menší posezení, která nijak nenarušují pohledovou rovnováhu osázení. Drobná lavička pod dominantou stromu nebo malé vzdušné posezení naprosto stačí. Mlatové cestičky nebo přírodní kamenné nášlapy jsou vhodnou volbou pro pohyb mezi rostlinami. Pozor na velikost a logickou vazbu. Nic se nesmí přehánět, a v případě předzahrádek dvojnásob platí pořekadlo: „Raději méně než více“. Další důležitou součástí předzahrádky je plot. Měl by být vkusný a korespondovat s architekturou domu.

Co rozhodně do předzahrádek venkovských stavení nepatří:

Obecně: tvrdé ostré linie, ponechané odřezané kmeny stromů, obrubníky, okrasný štěrk, mulčovací kůra ve velkých plochách, textilie, stejně velké kameny, které jsou stejně daleko od sebe. Různé kýčovitě sošky typu: hastrman, šnek, rozbité střeby, trpaslíci atd.

Z rostlin: kultivary na kmínkách, tvarově přísné dřeviny, kultivary z rodu Thuja, Chamaecyparisy, Juniperus, okrasné trávy a různé exotické druhy dřevin.

Eva Fišerová

Psalo se v kronice

Pokračování ze strany 4

... horní obci, druhý se dal po silnici ke Stříbrci ale u Hofbauerových sádek zůstal stát a vojáci v sádkách vychytali nějaké ryby. Po poledni se oba tyto oddíly se vraceli zpět silnicí ke Stráži. Třetí oddíl který při příjezdu jel za předními dvěma oddíly také asi 50 vozů odbočili ze silnice na křižovatce směrem ku Baště, dojel až na luka k Březinám, kde přes poledne zůstal lágrovat. Po poledním odpočinku jeli přes luka na cestu směrem ku Baště a přes ní do Brunerova lesa, kde zůstali lágrovat až do odchodu. Koně v počtu asi 100 kusů pásli se na přilehlých lukách, i na Houškově louce za Březinami. Koně tam měli ve dne i v noci. Často se jim v noci rozběhli po polích až do vsi. Ráno je pak scháněli 2 či 3 vojáci sedíce na koních bez sedla zpět. Ty uměli jezdit na

Voják Rudé armády s místními děvčaty

koně, a většinou jen tryskem a rovnou přes všechno. Vojáci Rudé armády většinou samí mladí hoši, dobře živení a ošacení, byli dobrosrdeční a rozdělili se s každým o všechno, což také bylo některými lidmi zneužíváno. Měli rádi děti, ty vozili na koních neb na motorce a je rozličnými věcmi podarovali ku př. mandolinu, kožíšek, jednomu hochovi loveckou pušku kulovničku, apod.

Hlídky proti Němcům

Z rozbité německé armády ještě po příchodu Rudé armády se mnoho německých vojáků potulovalo krajem směrem na západ, chtějíce se vyhnout ruskému zajetí. Místní hoši znovu ozbrojeni puškami hlídkovali ve vsi a olem v obavě před jejich násilnostmi. Několik jich přivedli, ale také se stalo, že jednou utíkali tři Němci na výzvy našich hochů nezůstali stát, tu Fr. Melena střelil, a jednoho těžce zranil.

Pak se dali zajmout zraněného odvezli do Stráže k lékaři ten zemřel, ostatní dva dali do sběrného tábora zajatců ve Stráži ve škole.

Boj v Hlinicích

Naši hlídkující hoši se zúčastnili prohledávání lesa Hlinice s odletem Rudé armády kde se zdržovali něm. vojáci SS se svým důstojníkem. Obklíčili les a po přestřelce v níž nebyl nikdo z našich zraněn se Němci byli nuceni vzdát ale jejich důstojník při výslechu ruského důstojníka ohrožoval že byl ruský nucen v sebeobraně jej zastřelit. Ostatní se dali zajmout a byli odvedeni do zajetí.

Odvaha vojína Rudé armády

O odvaze a statečnosti vojínů Rudé armády nás přesvědčil jeden voják při službě v pasení koní. Tenkrát pásal koně na Houškově louce, stáli na pokraji dolního Smrčkového (Prúchového č.7) a okolo 8 h ráno vidí pod hrází koralového přeběhnout 10 Němců. Vyskočil na koně a pustil se za nimi, dohonil a přesto že byl sám je zajal nedbaje vlastního nebezpečí. Hnal je před sebou do Stráže do sběrného tábora.

MÉNĚ ZNÁMÁ MÍSTA NAŠEHO KATASTRU

- ŽIDOVSKÝ HŘBITOV

Židovský hřbitov, spadající do katastrálního území obce Pístina, byl založen v první polovině 19. století a nachází se zhruba 2 km za Stráží nad Nežárkou. Tam také původně náležel. Je ohrazený souvislou zdí a přístupný je pouze vstupní brankou ze severní strany. Přílehlý domek čp. 34 s nezahrobenou částí hřbitovní plochy byl židovskou náboženskou obcí a v roce 1967 byl odprodán soukromé osobě.

Nejstarší náhrobek je z roku 1847. Většina náhrobků jsou prosté, zaokrouhlené stély s jednoduchou dekorací a profilací. Náhrobní kameny jsou žulové, pískovcové a opukové, místně leštěné. Žulový kámen na nejstarší stély se těžil pravděpodobně na Dubovici a nápisy jsou dnes již téměř nečitelné (písmo bylo vytesáváno do kamene). Novější (1860 a mladší) už jsou standardní, některé vcelku honosné náhrobky. Nejstarší nápisy na náhrobcích jsou pouze v hebrejštině, po roce 1850 je to hebrejščina v kombinaci s němčinou, nejnovější náhrobky jsou opatřeny pouze několika hebrejskými znaky a ostatní nápisy jsou v češtině. Směr pohřbívání je zprava doleva.

První pohřeb uvedený v úmrtní matrice byl 1. dubna 1810, pochována byla Rosálie Freund ze Stráže nad Nežárkou č.p. 27, ve věku 72 let. Ze Stráže pak další rodiny: Hofmann, Lövy, Schüller, Hofbauer (židovská komunita ve Stráži byla nečekaně velká, zanikla ale ještě před první světovou válkou). Další pohřbení pak

pocházejí zejména z Chlumu u Třeboně, Ledenic, Třeboně, Lomnice nad Lužnicí, Štěpánovic, Grazu, Lužnice, Majdaleny apod.

Z Pístitiny, ani žádné jiné malé obce v okolí není na hřbitově žádný pochovaný občan židovské víry. Poslední pohřeb se uskutečnil roku 1943 a zajímavostí je, že náhrobek je jako jediný obrácen čelem k západu. Všechny ostatní jsou podle tradice otočeny k východu. Jestli se jednalo o odpadlíka židovské víry nebo podlost okupační správy, ví už jenom bůh... Veškeré opatření mrtvého probíhalo v přílehlé márnici. To mohlo trvat i týden, podle toho, z jak vzdálené obce nebožtík pocházel, a jak dlouhá doba byla potřebná k dostavení se příbuzných na pohřeb.

Jedním ze symbolů, které bývaly na židovských náhrobcích vytesány a které je možné na náhrobcích ve Stráži rozeznat je „Dub pláče“ - Alon bachut - smuteční strom; tento symbol používalo bratrstvo Chevra kadisha gmilut khasadim – cechovní znamení spolku jako symbol zármutku a truchlení. Levitská konvice – zemřelý se počítal mezi potomky Léviho, syna Jákoba (biblická postava) a samozřejmě Davidova hvězda.

Většina židovských hřbitovů vždy patřila, nebo byla po roce 1989 vrácena židovským obcím. Mnoho židovských obcí na území dnešní České republiky zaniklo kvůli holocaustu a také v důsledku poválečných

emigračních vln. Synagogy a židovské hřbitovy byly opuštěny a chátraly. Během druhé světové války bylo nacisty vypáleno a zbořeno nebo v závěrečných bojích zničeno na 70 synagog. Dalších 105 synagog bylo zbořeno během čtyřicetiletí komunistického režimu. Hřbitovy a jiné památky byly soustavně a systematicky ničeny. Teprve po listopadu 1989 bylo možné poprvé přikročit k dokumentaci a záchraně zbylých památek.

Mnoho náhrobků na židovských hřbitovech, které se zachovaly, a hroby, které k nim patří, jsou místem posledního odpočinku židů, kteří již nemají žádné příbuzné. Většina z nich zahynula za války a ti, kteří přežili, nežijí v České republice. O hroby se tak nikdo nestará a jsou v péči židovské obce. V Čechách je asi tři sta sedmdesát židovských hřbitovů a ve většině případů se jedná o velmi staré hřbitovy s historickými náhrobky. Z židovského náboženství vyplývá, že židovský hrob se nesmí zrušit ani jinak narušit. Proto se židovská obec snaží hroby udržovat v původním stavu, pouze se zvedají padlé náhrobky, které se pak očišťují. Finanční prostředky na záchranu židovských památek získává židovská obec z evropských grantů a dotací.

Pokud byste chtěli židovský hřbitov navštívit, je nutné si vypůjčit klíč na Obecním úřadě ve Stráži nad Nežárkou.

Marcela Adamová, Jan Houška ml.

Židovský hřbitov kolem roku 1909

Náhrobky v roce 2005

Stromy padlé na hřbitovní zeď po víchřici Herwart 29.10. 2017

Židovský hřbitov v září 2017

Pístitinský zpravodaj • Vydavatel: Tělovýchovný spolek Pístina z. s. • Redaktor: Marcela Adamová (-ma-)

Adresa redakce: Pístina 35, 378 02 • Tel.: 728 281 983, e-mail: tspistina@gmail.com

Cena: Zdarma • Sazba a tisk: Kreativní agentura R51

Redakce si vyhrazuje právo článek zkrátit, s obsahem čtenářských příspěvků se redakce zpravodaje nemusí vždy ztotožňovat.

Elektronickou verzi zpravodaje najdete na adrese: www.pistina.cz • Pokud nedostanete zpravodaj, můžete si ho vyzvednout na Obecním úřadě Pístina.

Příspěvky a náměty je možné zasílat na výše uvedenou e-mailovou adresu.